

Küll aeg Tarva paika paneb

Indrek Silver Einberg

Kuidas suhtuda Rakvere Tarvasse?

Tauno on üks minu läbilöögi-võimelisemaid õpilasi ülepea.

Aga nõukogude ajal oli selline kunstiline komisjon, kes pakutud kavandid üle vaatas. Teinekord oleks sellist ka praegu vaja. Minagi pole sellise lahendusega rahul, nägin ju, kuidas ta (Tauno Kangro) seda looma modelleeris ja puha. Oleksin ise teisiti teinud, aga see on tema töö ning küll te ära harjute. Alati on harjutud.

See skulptuur saab ajapikku hoopis teise tähenduse, kui praegu tundub. Maailmas on palju skulptuure, mis oma loomise ajal on igasuguseid vaidlusi sünnitanud.

Lõpuks annab publik sellele loomakujule vaimse sisu. See võib kunstniku poolt plaanitud hoopis erinev olla. Eestis on kohta sellisele monumentaalsele ja ajapikku märgiks muutuvale skulptuurile küll ja küll. Kui vaid raha leiduks.

Eesti skulptorid ja need teised skulptorid.

Sinna tuleb oma 14 aastat, kui sattusin Lõuna-Prantsusmaale lume ja jääskulptuuride konkursile. Andsin end üles jääd tegema ja siis selgus kohapeal, et jääd polegi.

Kõnnin käed selja peal ja vaatan, et hollandlaste võistkonnas on üks mees haigeks jäänud. Pakkusin end appi. Zürii ütles, et kui teised eesti kunstnikud on nõus, siis võib.

Holland ja Eesti sattusid veel kõrvuti platsidele. Esikoht tuli meile – tähendab, autorite esikoht anti Eestile ja zürri esimene koht anti Hollandile. Olen käinud veel Hiinas ja Prantsusmaal mitu korda. Ka Alaskas saime esimese koha.

Milline on teie lemmikmaterjal?

Ikka see savi, millest pärast pronks valatakse. Ja järgmisel kohal ongi kohe lumi ning jää. Olen ka vaha teinud. Jakobsoni

VT
PÄEVAINTERVJU

Umbes 40 aastat tagasi läks Tõnu Maarand appi naabrimehest skulptorile Martin Saksale. Enda teadmata tõmbas ta selle samariitliku teoga rasvase risti oma plaanile astuda kunstiinstituuti arhitektuuriteaduskonda. Täna on nii Maarandi kui ta skulptoritest õpilaste töid jagunud kogu maailma. Jätkeb ka Rakverre, Tarvana. "Lõpuks annab publik sellele loomakujule vaimse sisu," ütleb Tõnu Maarand.

ja John Lennonit ja Jean Paul Belmondot, aga vaha on veel hullemat täpsust nõudev kui arhitektuur. Muudkui käivad ja kontrollivad, kas ninakarvad on ikka nii nagu päris elus.

Skulptorid ja kadetus.

Vaata, selline professionaalne, mitte inimlik kadetus, tuleb mõne õpilase tööd vaadates küll peale. Ja see on sellepärast hea, et paneb iseennast tööle: noh, kuidas siis nii, et mina õpetan ja tema teeb veelgi paremini, kui ma õpetan.

Kas tunnete skulptori ära, kui vastu tuleb?

Jah. Mina, ei tea, millest see täpselt on, aga nad on teiste erialade tudengite seast ära tuntavad. Võib-olla sellepärast, et arhitektuuri kõrval on skulptuur ainus ala, kus tuleb tegeleda nii vormi kui ka mahuga. Ja lisaks on skulptuur ainus ohtlik kunstiliik. Kui ikka 60 tonni lund selgasjab... Skulptuur on tugevate ala.

Millise tööga te ise seni kõige enam rahul olete?

Ikka need, mis arenevad üha edasi - geneetilised skulptuurid - minu lapsed.

Tõnu Maarandi ateljees on näha vaid osake Eesti suurkujude skulptuure, mis on valminud tema käe all. Aga kõige kallimaks loometööks peab ta geneetilisi skulptuure - oma lapsi.

Egert Kamenik/Postimees